

Groen werken

Leidraad Flora- en Faunawet & beheer
openbare ruimte

Inhoud

2.	Inleiding	3
2.1.	Achtergrond en aanleiding.....	3
2.2.	Doel en onderzoeksvragen.....	3
2.3.	Inhoud en opzet plan	3
3.	Uitgangspunten wetgeving en beleid.....	7
3.1.	Wetgeving	7
3.2.	Specifiek beleid gemeente Brummen.....	8
3.3.	De Flora- en faunawet: een andere aanpak van beheer openbare ruimte	8
4.	Beleid en planvoorbereiding	9
4.1.	Leidraad Flora- en faunawet.....	9
4.2.	Gedragscodes.....	9
4.3.	Beheerplan.....	10
4.4.	Werkplan.....	10
4.5.	Uitbestede werkzaamheden	10
5.	Informatie	13
5.1.	Informatie over het voorkomen van beschermde soorten.....	13
5.2.	Zonering.....	13
5.3.	Gegevensopbouw en ontsluiting	13
6.	Organisatie.....	14
6.1.	Taken en verantwoordelijkheden (algemeen)	14
6.2.	Kennis medewerkers	15
7.	Middelen.....	16
7.1.	Inventarisatie beschermde flora- en fauna	16
7.2.	Gegevensopbouw en ontsluiting	16
7.3.	Opleiding.....	16
7.4.	Uitvoering beheer en onderhoud.....	16

1. Inleiding

1.1. Achtergrond en aanleiding

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. In deze wet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten geregeld.

In de wet zijn een aantal verbodsbepalingen opgenomen die van invloed zijn op het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Het is onder andere verboden om dieren en planten te verstoren, vernielen en/of doden. Om werkzaamheden te kunnen uitvoeren waarbij beschermde soorten of hun leefgebied worden verstoord of in gevaar komen, is ontheffing van de bepalingen in de wet nodig. Sinds 2005 kan in bepaalde gevallen volgens een gedragscode worden gewerkt, waardoor geen ontheffing meer nodig is.

De invloed van de Flora- en faunawet op het beheer van de openbare ruimte is lange tijd onduidelijk geweest. De laatste jaren is er landelijk meer aandacht gekomen en is concreet geworden hoe de wet toegepast dient te worden.

1.2. Doel en onderzoeksvragen

Doel van dit beleidsplan is de implementatie van de Flora en faunawet in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. We onderscheiden de volgende onderzoeksvragen:

Wat betekent de Flora- en faunawet voor het beheer en onderhoud in de gemeente Brummen?

Hoe kan de gemeente het beheer en onderhoud uitvoeren volgens de Flora- en faunawet?

Welke acties moet de gemeente hiervoor ondernemen?

1.3. Inhoud en opzet plan

Om antwoord te geven op de eerste onderzoeksvraag gaan we in hoofdstuk 2 in op de wetgeving en de invloed ervan op het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Vervolgens worden thematisch antwoord gegeven op de tweede en derde onderzoeksvraag. We behandelen de thema's beleid en planvoorbereiding, informatie, organisatie en middelen.

2. Uitgangspunten wetgeving en beleid

2.1. Wetgeving

Flora en faunawet en beheer en onderhoud openbare ruimte

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Doelstelling van deze wet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten.

De wet gaat uit van het beschermingsprincipe. Planten en dieren zijn beschermd tenzij... Dit betekent dat iedereen een zorgplicht heeft voor de in Nederland in het wild levende planten en dieren en voor hun directe leefomgeving. Het belangrijkste onderdeel van de Flora- en faunawet is het verbieden van handelingen die het voortbestaan van planten- en diersoorten in gevaar kunnen brengen.

De beschermde planten en dieren zijn ingedeeld in vier categorieën:

Tabel 1: Algemene soorten

Tabel 2: Overige soorten

Tabel 3: Specifieke soorten

Vogels

Voor tabel 1 geldt net als bij de niet beschermde soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht wil zeggen dat "voldoende zorg in acht moet worden genomen". Tabel 2 en 3 en de vogels zijn de juridisch zwaarder beschermde soorten.

In de openbare ruimte bevinden zich vele planten en dieren. Bij beheer en onderhoud van de openbare ruimte bestaat het risico dat er schadelijke effecten optreden voor planten en dieren. Een voorbeeld hiervan is het maaien van bermen. Bij het maaien bestaat het risico dat beschermde dieren worden verstoort en/of gedood en kunnen beschermde planten worden beschadigd.

Overtreding van de wet

Overtreding van de flora en faunawet is een economisch delict. De overtreder kan op persoonlijke titel aansprakelijk worden gesteld, net zoals wanneer je door rood rijdt. Op het moment dat de overtreding wordt geconstateerd kan een opsporingsambtenaar ter plekke een proces-verbaal opmaken en het werk direct stilleggen! Ook kan door de bestuursrechter een herstelverplichting opgelegd worden.

Ontheffing en gedragscodes

Om werkzaamheden te kunnen uitvoeren waarbij beschermde soorten of hun leefgebied worden verstoord of in gevaar komen, is ontheffing van de bepalingen in de wet nodig.

Sinds 2005 kan in bepaalde gevallen volgens een gedragscode worden gewerkt, waardoor geen ontheffing meer nodig is. Gedragscodes geven aan hoe bij bepaalde werkzaamheden schade aan de beschermde dier- en plantensoorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Door te werken volgens een gedragscode Flora- en faunawet kan op langdurige procedures voor het aanvragen van ontheffingen worden bespaard.

De vrijstelling volgens een gedragscode is bedoeld voor bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij beheer van de openbare ruimte is sprake van zowel bestendig beheer als ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Bestendig beheer

Bestendig beheer wil zeggen dat de handeling gericht is op het in stand houden van de bestaande situatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om regulier beheer en onderhoud zoals het maaien van gras en snoeien van heesters.

De term bestendig is heel belangrijk. Als er grote veranderingen worden doorgevoerd of nieuwe technieken of machines worden toegepast, is er geen sprake meer van bestendig beheer.

Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting

Dit is een breed scala van grootschalige of kleinschalige activiteiten: aanleg van wegen, bedrijventerreinen, havens of woonwijken, maar ook de bouw van een schuur of de verbouwing van een huis. Het gaat hierbij doorgaans om ingrijpende veranderingen die leiden tot een functieverandering of uiterlijke verandering van het gebied. Op het gebied van het beheer van de openbare ruimte betreft het bijvoorbeeld het kappen van een boom of omvormen van een groenstrook.

Andere wetten en regels

De flora- en faunawet is gericht op de bescherming van soorten. Naast deze wet is er de Natuurbeschermingswet. Deze wet richt zich op de bescherming van gebieden. Het gaat hierbij om Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden), Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands. In de gemeente Brummen zijn alleen Natura 2000-gebieden aanwezig. Het gaat hierbij om de Veluwe, Landgoederen Brummen en Uiterwaarden IJssel.

Projecten of andere handelingen die mogelijk een verslechterend of duidelijk verstorend effect hebben op de beschermde natuurwaarden in een Natura 2000-gebied (of Beschermde Natuurmonument) zijn vergunningplichtig. Gedeputeerde Staten is de vergunning verlenende instantie.

Voor ieder Natura 2000-gebied moet een beheerplan worden opgesteld. De inhoud van die beheerplannen bepaalt in hoeverre de natuurbeschermingswet invloed heeft op het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in de gemeente Brummen.

De beheerplannen voor de Natura-2000 gebieden binnen de gemeente Brummen zijn in ontwikkeling. De verwachting is dat de invloed van de natuurbeschermingswet op het beheer van de openbare ruimte beperkt is.

2.2. Specifiek beleid gemeente Brummen

Gemeente Brummen heeft specifiek roekenbeleid. Dit "Roekenbeschermingsplan" is nodig om een ontheffing te krijgen voor het beperken van de overlast van roeken. Het plan heeft een onderzoeksdoelstelling en is gericht op het beschermen en stimuleren van roekenkolonies op geschikte locaties en het minder aantrekkelijk maken van locaties waar de roeken overlast geven. Er worden jaarlijks tellingen verricht om de ontwikkelingen te monitoren.

Het roekenbeschermingsplan is opgesteld in 2005. Op basis van dit plan is destijds een ontheffing verleent voor de periode 2006 t/m 2010. Het roekenbeschermingsplan wordt momenteel geëvalueerd en de aanvraag voor een nieuwe ontheffing (2011-2015) is in voorbereiding.

2.3. De Flora- en faunawet: een andere aanpak van beheer openbare ruimte

De Flora- en faunawet leidt tot een andere aanpak van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Het heeft gevolgen op alle niveaus, van de beleidsmatige voorbereiding tot aan de uitvoering in het veld.

Door het werk tijdig en zorgvuldig voor te bereiden gebruik te maken van gedragscodes kan bij beheer en onderhoud op een praktische wijze invulling worden gegeven aan de wet.

In het kader van de Flora- en faunawet hebben opdrachtgever en opdrachtnemer hun eigen verantwoordelijkheid:

Opdrachtgever is verantwoordelijk voor het aanleveren van informatie over het voorkomen van beschermde soorten, de gewenste bescherming.

De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het uitvoeren van die bescherming en registratie ervan.

De opdrachtnemer dient calamiteiten¹ te signaleren en aan de opdrachtgever te melden.

De opdrachtgever is verantwoordelijk voor de afhandeling van calamiteiten met LNV.

De opdrachtgever is verantwoordelijk voor monitoring en evaluatie.

¹ Situatie waarbij de soortbescherming in gevaar komt

3. Beleid en planvoorbereiding

Om uitvoering te geven aan de Flora- en faunawet moet de wet vertaald worden tot praktische handelingen. De vertaling van beleid en wetgeving vindt stapsgewijs plaats. De beleidskaders worden vastgelegd in dit beleidsplan en de vertaling naar maatregelen vindt plaats in het beheerplan. Voor de uitvoering zijn er twee soorten documenten. Voor het beheer en onderhoud dat uitgevoerd wordt door de eigen dienst wordt een werkplan met werkinstructies gemaakt. Bij het uitbestede beheer en onderhoud worden aanvullend eisen opgenomen in de opdracht en maakt de aannemer een plan van aanpak.

3.1. Leidraad Flora- en faunawet

Dit implementatieplan “Groen werken” beschrijft de kaders voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte volgens de Flora- en faunawet. Dit plan is een uitwerking van wetgeving, beleid en vastgestelde hulpmiddelen zoals gedragscodes. Wetgeving wordt geëvalueerd en aangepast en beleid en gedragscodes worden vernieuwd. Dit betekent dat de uitgangspunten voor dit implementatieplan veranderen. Het is wenselijk dit implementatieplan eens per vijf jaar te evalueren en te actualiseren bij verandering van wetgeving of beleid.

3.2. Gedragscodes

Zoals in hoofdstuk 2 vermeld, is er door te werken volgens een gedragscode Flora- en faunawet vaak geen ontheffing nodig. Een gedragscode beschrijft hoe bij bepaalde werkzaamheden schade aan de beschermde dier- en plantensoorten wordt voorkomen, of tot een minimum wordt beperkt. Een gedragscode moet worden goedgekeurd door het Ministerie van LNV. Landelijk zijn inmiddels diverse gedragscodes ontwikkeld en goedgekeurd.

Voor veel van het beheer- en onderhoud kan de gemeente gebruik maken van een gedragscode. Dit betekent dat dan geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden. Als geen gebruik wordt gemaakt van een gedragscode moet het werk regelmatig stil worden gelegd, uitgesteld worden en/of moeten ontheffingen aangevraagd worden. Door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode worden de financiële consequenties beperkt.

Voorbeeld 1; knippen van hagen
Om de hagen op beeld te houden moeten ze 2x per jaar worden gesnoeid. In een haag zit een merel te broeden. Als er geen gedragscode van toepassing is moet met het knippen van de haag worden gewacht totdat de jongen zijn uitgevlogen.
Als een gedragscode van toepassing is kan het werk met een aantal kleine aanpassingen gewoon worden uitgevoerd.

Voorbeeld 2: maaien van bermen
De bermen in de gemeente worden 1 a 2x per jaar gemaaid om het gras voldoende kort te houden en te voorkomen dat ze langzaam veranderen in bossage. In een berm groeit veldsalie.
Als gewerkt wordt zonder gedragscode, moet (in samenwerking met een ecooloog) ontheffing worden aangevraagd om het werk in aangepaste vorm uit te mogen voeren.
Als gewerkt wordt met een gedragscode, wordt dezelfde aangepaste werkwijze gehanteerd, maar hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

Wij stellen voor in de gemeente Brummen de volgende gedragscodes te hanteren:
Gedragscode zorgvuldig bosbeheer (Het Bosschap en de Vogelbescherming Nederland) voor het beheer van bos en landschapselementen.
Gedragscode beheer groenvoorzieningen (Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners en Stadswerk²) voor het beheer van de overige gemeentelijke groenvoorzieningen.

² Stadswerk is een vereniging voor professionals op het gebied van de fysieke leefomgeving. De vereniging houdt zich onder andere bezig met het ontwikkelen en verspreiden van nieuwe vakkennis.

De gedragscodes hebben een geldigheidsduur van vijf jaar. Voor afloop van die periode wordt een gedragscode geëvalueerd, verbeterd en opnieuw ter goedkeuring aan het ministerie voorgelegd voor opnieuw 5 jaar.

Voor Ruimtelijke Ontwikkeling en Gebruik (zie paragraaf 2.1) worden gedragscodes opgesteld door Stadswerk. Wij stellen voor deze na vaststelling door het Ministerie van LNV in de gemeentelijke aanpak te integreren.

3.3. Beheerplan

Het risico op schadelijke effecten voor beschermde soorten hangt onder andere af van de handeling en het terrein waarin de handeling wordt uitgevoerd. Maaien heeft andere risico's dan schoffelen en het maaien van gazon heeft andere risico's dan het maaien van een rietoever.

Om goed zicht te hebben op de risico's stelt gemeente Brummen een beheerplan op. In dit beheerplan wordt per beheertype (bomen, heesters, gazon, etc) het benodigde beheer en onderhoud beschreven en worden de bijbehorende risico's in beeld gebracht.

Het beheerplan wordt jaarlijks geëvalueerd en indien gewenst geactualiseerd.

3.4. Werkplan

De gedragscodes en het beheerplan bieden een algemene en globale instructie voor de uitvoering van bestendig beheer. Voor de werkzaamheden die worden uitgevoerd door de eigen dienst moet een concrete aanpak uitgewerkt worden in een werkplan.

Het beheerplan richt zich voornamelijk op wat er moet gebeuren en wat de risico's hiervan zijn. Het werkplan richt zich hoofdzakelijk op hoe en wanneer dit dient te gebeuren. Maatregelen worden uitgewerkt in werkinstructies waarin stapsgewijs wordt aangegeven hoe gehandeld moet worden.

Globaal bestaan de stappen uit verkenning, markering, zorgvuldig handelen en registreren.

Het beheerplan wordt jaarlijks geëvalueerd en indien gewenst geactualiseerd.

Voor werkzaamheden die niet aan te merken zijn als bestendig beheer worden procesbeschrijvingen uitgewerkt. Voor deze maatregelen is nog geen gedragscode beschikbaar en geldt een langere voorbereidingstijd. Als deze maatregelen een risico zijn op schadelijke effecten voor beschermde planten en dieren, moet namelijk een ontheffing aangevraagd worden.

3.5. Uitbestede werkzaamheden

Bij beheer en onderhoud dat wordt uitbesteed is de gemeente slechts opdrachtgever. Een opdrachtgever dient informatie aan te leveren over het voorkomen van soorten en de gewenste bescherming. Ook bepaald de opdrachtgever de wijze van toezicht, monitoring en evaluatie.

De aannemer dient op basis hiervan een plan van aanpak te maken dat door de gemeente goedgekeurd dient te worden.

Bij grotere uitbestede werken stelt de gemeente bestekken op. In dat geval neemt de gemeente alle informatie op in het bestek. Gemeente Brummen heeft momenteel meerdere meerjarige onderhoudsbestekken lopen. In deze bestekken is het werken volgens de Flora- en faunawet niet opgenomen. In tabel 3.5.1 zijn de bestekken weergegeven waarbij een risico is op schadelijke effecten voor flora- en fauna. Aan het eind van de looptijd van een bestek wordt een nieuw bestek gemaakt en wordt werken volgens de flora- en faunawet als eis opgenomen in het bestek. Tot die tijd wordt jaarlijks in overleg met de aannemers bepaald welke maatregelen worden genomen om schadelijke effecten voor flora en fauna te voorkomen.

Bij het opstellen van een bestek stelt de gemeente ook een checklist op, om uitvoering volgens de Flora- en faunawet te borgen. De checklist wordt opgesteld op basis van de van toepassing zijnde gedragscode en het beheerplan.

Bestek	Werkzaamheden	Risico	Implementatie F&F wet
Maaian bermen en sloten	Maaian bermen en uitmaaian sloten en greppels	Groot	2010
Schoffelbestek Brummense Enken + Elzenbos	Schoffelen plantsoenen, knippen van hagen, randsnoei beplantingen en uitmaaian bosplantsoen	Enig	2012
Delta-wijken	Schoffelen plantsoenen, knippen van hagen, randsnoei beplantingen en uitmaaian bosplantsoen	Enig	2011
Begraafplaatsen	Onderhoud gazons, schoffelen plantsoenen, knippen van hagen, randsnoei beplantingen, uitmaaian bosplantsoen, bladruimen en onderhoud grafstenen	Enig	2011
Maaibestek gazons + schoffel Noorderenk	Onderhoud gazons, schoffelen plantsoenen, knippen van hagen, randsnoei beplantingen en uitmaaian bosplantsoen	Enig	2014

Tabel 3.5.1: Looptijd van bestekken met een risico op schadelijke effecten voor beschermde dieren en planten en het moment van implementatie van de Flora- en faunawet.

4. Informatie

In dit hoofdstuk gaan we in op de informatie die nodig is om uitvoering te geven aan de Flora- en faunawet.

4.1. Informatie over het voorkomen van beschermde soorten

Om planten en dieren te beschermen moet je weten waar ze zich bevinden. In theorie zou dit betekenen dat van alle beschermde soorten juiste en volledige gegevens beschikbaar zouden moeten zijn. Dit is in de praktijk niet haalbaar en ook niet nodig.

Gemeente Brummen bouwt de inventarisatiegegevens de komende jaren geleidelijk op. De informatie wordt op verschillende manieren verkregen:

- Informatie bekend bij de gemeente
Binnen de gemeente is al informatie beschikbaar over het voorkomen van beschermde soorten. Medewerkers kennen de locaties van dassenburchten, roekenkolonies, etc. Deze informatie wordt actief verzameld.
- Inventarisatie door ecologische bureaus
De beschermde planten in bermen, greppels en ruw gras zijn kwetsbaar en het risico op beschadiging bij beheer en onderhoud is redelijk groot. Het voorkomen van beschermde planten op die locaties is daarom in 2009 en 2010 geïnventariseerd.
- Kennisuitwisseling met natuurverenigingen
Binnen de gemeente zijn verschillende natuurverenigingen actief. Dit zijn momenteel Natuurmonumenten, Stichting Natuur- en Milieuplatform Brummen en IVN afdeling Eerbeek e.o. De gemeente zal in overleg met deze verenigingen treden om kennis uit te wisselen over het voorkomen van beschermde soorten.
- Inventarisatie voor uitvoer van werkzaamheden
Bij werkzaamheden met risico's voor (beschermde) planten en dieren, vindt voor de uitvoering een verkennende inventarisatie plaats. De gegevens die hierbij beschikbaar komen worden verzameld.

De gemeente zal jaarlijks bij de evaluatie van het beheerplan bekijken of de informatie over het voorkomen van beschermde soorten voldoende is. Als blijkt dat er onvoldoende informatie beschikbaar is en dat bovenstaande werkwijze ontoereikend is, zal de aanpak worden gewijzigd.

4.2. Zonering

Om op een juiste wijze uitvoering te geven aan de Flora- en faunawet moet inzichtelijk zijn waar beperkingen liggen, waar gewerkt kan worden met een gedragscode en waar aanvullende voorwaarden worden gesteld. Om dit inzicht te verkrijgen worden de volgende kaarten ontwikkeld: Gebiedenkaart voor gebiedsbescherming

Op deze kaart wordt de informatie over de aanwezigheid van beschermde soorten aangegeven en worden de Natura-2000 gebieden en niet-beschermde gebieden met een bijzondere status weergegeven.

Gebiedenkaart voor toepassing gedragscodes

Gemeente Brummen hanteert twee gedragscodes voor beheer en onderhoud. Op deze kaart wordt weergegeven waar welke gedragscode van toepassing is.

4.3. Gegevensopbouw en ontsluiting

Gemeente Brummen onderzoekt momenteel met welk systeem zij de areaal- en beheergegevens het beste kan registreren. Aansluitend aan dit onderzoek wordt bepaald op welke wijze gegevens over het voorkomen van beschermde flora- en fauna worden geregistreerd. Uitgangspunt is gebruik te maken van software die al beschikbaar is binnen de gemeente.

5. Organisatie

5.1. Taken en verantwoordelijkheden (algemeen)

Gemeente Brummen heeft een binnen- en buitendienst. De binnendienst is verantwoordelijk voor beleid en werkvoorbereiding. Tevens verzorgt zij de aanbesteding en het toezicht op de uitbestede werkzaamheden. De buitendienst is verantwoordelijk voor de uitvoering van een deel van het onderhoud van de openbare ruimte.

In het kader van de Flora- en faunawet zijn taken te onderscheiden op het gebied van beheer openbare ruimte. In onderstaande tabel wordt per taak weergegeven wie verantwoordelijk is.

Taak	Verantwoordelijk
Beleid	
- Opstellen en actualiseren implementatieplan "Groen werken"	Teamleider / Procesbeheerder
- Opstellen en actualiseren van beheerplan	Teamleider / Procesbeheerder
Informatie	
- Inventarisatie beschermde soorten	Teamleider / Procesbeheerder
Beheer en onderhoud door eigen dienst	
- Opstellen en actualiseren werkplan	Teamleider / Procesbeheerder
- Instructie medewerkers	Senior buitendienst
- Uitvoering werkzaamheden volgens Flora- en faunawet	Groenbeheerder buitendienst
- Signaleren en melden van calamiteiten	Groenbeheerder buitendienst
- Rapporteren over voorkomen van beschermde soorten en uitgevoerde handelingen	Groenbeheerder buitendienst
- Rapportage en terugkoppeling over voorkomen van beschermde soorten en uitgevoerde handelingen	Senior buitendienst
- Monitoring en evaluatie werkplan en werkinstructies	Teamleider / Procesbeheerder
Uitbesteed beheer en onderhoud	
- Opstellen offerteaanvraag/bestek + checklist	Teamleider / Procesbeheerder
- Interne toetsing offerteaanvraag/bestek	Teamleider / Procesbeheerder
- Toetsen door aannemer aangeleverd plan van aanpak	Teamleider / Procesbeheerder
- Monitoring	Opzichter
- Evaluatie	Teamleider / Procesbeheerder

5.2. Kennis medewerkers

Om op een juiste wijze uitvoering te geven aan de taakverdeling is voldoende kennis essentieel. Er worden drie niveaus onderscheiden op het gebied van beheer openbare ruimte:

Niveau 1: Medewerker

Beschermde flora en fauna en hun vaste rust- en verblijfplaatsen herkennen, zorgvuldig kunnen handelen aan de hand van werkinstructies en relevante gegevens kunnen terugkoppelen aan uitvoerder.

Niveau 2: Opzichter/Uitvoerder

Beschermde flora en fauna en hun vaste rust- en verblijf- plaatsen herkennen, aangeleverde informatie over flora en fauna kunnen interpreteren, uitvoering kunnen geven aan bestendig beheer, medewerkers kunnen instrueren en relevante gegevens kunnen registreren en terugkoppelen.

Niveau 3: Werkvoorbereider

Kennis van onderhoudsmaatregelen en bestendig beheer en van beschermde flora en fauna en hun levenswijze en dit kunnen vertalen naar een plan van aanpak.

Op basis van de taakverdeling is in onderstaand schema weergegeven welke functies kennis van de flora en faunawet dienen te hebben en op welk niveau. De kennis van deze medewerkers dient aantoonbaar te zijn. Ze beschikken over een certificaat van een erkend opleidingsinstituut.

Functie	Aantal medewerkers	Niveau
Senior groenbeheer	1	Niveau 3
Procesbeheerder groen	1	Niveau 3
Opzichter	2	Niveau 2
Teamleider buitendienst	1	Niveau 2
Groenbeheerder buitendienst	9	Niveau 1

6. Middelen

In dit hoofdstuk gaan we in op de middelen die beschikbaar en nodig zijn om de Flora- en faunawet te implementeren in het beheer en onderhoud in de gemeente Brummen.

De gemeente is verplicht haar beheer- en onderhoud uit te voeren volgens de F&F wet. Dit heeft financiële consequenties. Het is op dit moment moeilijk om die consequenties te ramen, omdat niet bekend is waar en hoeveel beschermde soorten voorkomen in de gemeente. Ook is onbekend in hoeverre ze een beperkende invloed hebben op het beheer en onderhoud. Door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode worden de financiële consequenties beperkt.

Op basis van aannames is in onderstaande paragrafen een grove inschatting gemaakt van de financiële gevolgen. De extra benodigde middelen worden opgevoerd volgens de reguliere financiële procedure.

6.1. Inventarisatie beschermde flora- en fauna

Binnen de afdeling Beheer is op jaarbasis € 5.000 beschikbaar voor inventarisatie van beschermde flora- en fauna. Dit budget is toereikend voor de geleidelijke inventarisatie van beschermde soorten, als beschreven in paragraaf 4.1.

6.2. Gegevensopbouw en ontsluiting

Zoals in paragraaf 4.3 beschreven is momenteel nog onduidelijk op welke wijze gegevens over het voorkomen van beschermde flora- en fauna worden geregistreerd. Hierbij wordt naar verwachting gebruik gemaakt van software die al beschikbaar is. De verwachting is dan ook dat hiervoor geen extra middelen nodig zijn.

6.3. Opleiding

De opleiding van medewerkers zoals beschreven in paragraaf 5.2, wordt bekostigd uit de middelen die beschikbaar zijn voor opleiding van personeel. Het personeel is in 2009/2010 opgeleid. Het bijbehorende certificaat heeft een geldigheidsduur van 5 jaar. Na die periode zal het personeel opnieuw het certificaat moeten behalen.

6.4. Uitvoering beheer en onderhoud

De invoering van de flora- en faunawet in beheer en onderhoud betekent extra werk voor zowel de binnen-, buitendienst en aannemers.

Binnendienst

De binnendienst is verantwoordelijk voor opstellen en evaluatie van beleid-, beheer- en werkplannen, inventarisatie van beschermde soorten en werkvoorbereiding van beheer en onderhoud. De verwachting is dat op jaarbasis circa 120 uur nodig is voor uitvoering van beheer en onderhoud volgens de F&F-wet.

Deze uren volgen uit de wettelijke plicht van de Flora- en faunawet en moeten worden uitgevoerd, ongeacht het besluit over dit voorstel. Hiervoor wordt geen extra formatie aangevraagd. Bij het opstellen van de jaarplanning wordt rekening gehouden met de uitvoering van deze nieuwe taak.

Buitendienst

De buitendienst moet na implementatie van de F&F-wet bij een aantal onderhoudswerkzaamheden extra handelingen uitvoeren.

Voor start van de werkzaamheden moet bekeken worden of er beschermde planten en dieren aanwezig zijn en zo ja, of er risico's zijn op "schade". Als dit zo is moeten de werkzaamheden op een dergelijke wijze worden aangepast dat "schade" wordt voorkomen. Na afronding van de werkzaamheden moet worden geregistreerd welke beschermde planten en dieren zijn aangetroffen en hoe hiermee is omgegaan.

De verwachting is dat de buitendienst op jaarbasis circa 80 uur extra nodig is voor uitvoering van het beheer en onderhoud. Als de kosten hiervan worden berekend op basis van het gemeentelijk tarief (€ 59,-) betekent dit een totaalbedrag van circa € 5.000 jaar.

Aannemers

Bij beheer en onderhoud dat wordt uitbesteed, hebben gemeente en aannemer hun eigen verantwoordelijkheid. De gemeente is verantwoordelijk voor het aanleveren van informatie over het voorkomen van beschermde soorten en de gewenste bescherming.

De aannemer is verantwoordelijk voor het uitvoeren van die bescherming en registratie ervan. De tijd die hiervoor nodig is, belast de aannemer door aan de gemeente. De verwachting is dat dit leidt tot een toename van de kosten van circa € 5.000.

N.B. Momenteel zijn veel bedrijven bezig het personeel te certificeren volgens de F&F-wet. Desondanks is het mogelijk dat een aantal bedrijven niet tijdig is gecertificeerd. Deze bedrijven worden uitgesloten bij aanbestedingen van gemeentelijk beheer- en onderhoud. Dit beïnvloed mogelijk het aantal geschikte aannemers en daarmee de aanbestedingsbedragen van het uitbesteede werk.